

新編世界佛學名著譯叢

第七冊

梵文文法動詞及梵英字匯對照表

梵文入門

中國書店

新編世界佛學名著譯叢
梵文入門
PDG

本冊說明

本書包含兩部份，其一為「譯叢」(6)「梵文文法」的附錄：動詞語根及梵英字彙對照表。其二為「梵文入門」。

將「梵文文法」一書的附錄放在本冊之中，原因是「譯叢」各書有固定篇幅的限制（每冊至多 450 頁，至少 350 頁）。而「梵文文法」一書之篇幅則超出預定頁數太多，因此才分為二冊。而且，將「動詞及梵英字彙對照表」另置別冊，也可以使正在研讀「梵文文法」的人，能同時翻查此一對照表，而不至一書兩用，見首不見尾。

熟悉梵文學習法的人都知道，學習梵文，是一定要作練習題的。在作習題、或在閱讀梵文典籍時，如果有動詞表及字彙表置諸案頭，以供隨時查案，則對學習者而言，是極為方便的。因此，請初學者切勿等閒視之。此外，對照表中的英文，譯者原已將它譯為中文，但是由於英文中之「一字多義」情形，往往與中文譯語不能完全相符，因此，編輯部乃決定仍以英文付印。

本冊之第二部份是「梵文入門」。此書並非某一外

文書的直接翻譯，而是由：“A Rapid Sanskrit Method”與岩本裕的「梵文文法綱要」編譯成基本內容，並參考W.D. Whitney的“Sanskrit Grammar”編寫完成的。由於全書取材自英日文書，屬於「編譯」性質，所以也符合「譯叢」的體例，故亦收之於此。

本書內容中所有梵文詞彙或文句，全用羅馬字書寫，與「譯叢」(6)「梵文文法」之以天城體(Deva Nagari)書寫者不同。目前國際學術界之梵文典籍，由於製版不易，因此並非全以天城體書寫。在一般外文佛學著述中，用羅馬字的機會反而比用天城體為多。所以，「譯叢」編輯部徵得編譯者吳汝鈞先生的同意，收入本書。俾使讀者在天城體之外，也能熟習羅馬字體。

吳汝鈞先生為香港出身的佛教學者。先後遊學於日本京都大學及德國等地。曾任香港能仁書院教授，目前遊學於加拿大。著有「佛學研究方法論」等書。

梅迺文譯

R. Antoine S. J. 著

梵文文法動詞及梵英字匯對照表

新編世界佛學名著譯叢

動詞字根與其相關部分

主動態及被動態的第一過去式，命令法，願望法以及現在分詞都是衍生自現在式的主動態及被動態動詞。第二過去式，未來式，使役法，意願動詞獨立列出。

Roots of the first Conjugation (भावि)

Verbal root	Pres. act. & pass.	Perfect	Future	Causative
अड्क्_to mark	अड्कते अड्क्यते	आनझे	अहृष्यते	आहृयति
अव्_to worship	अवति अव्यते	आनभ	अविष्यति	आवयति
अट्_to roam	अटति अञ्जते	आट	अटिष्यति	आटयति
अय्_to go	अयते अञ्जते	आये	अयिता	आययति
परा-भय्—				
पलाय to fly	पलायते पलाय्यते	पलाये	पलायिता	पलाययति
अर्च्_to worship	अर्चति अर्च्यते	आनर्च	अर्चिष्यति	अर्चयति
अर्ज्_to earn	अर्जति अर्ज्यते	आनर्ज	अर्जिष्यति	अर्जयति
अर्ह्_to deserve	अर्हति अर्ह्यते	आनर्ह	अहिष्यति	अर्हयति
अव्_to protect	अवति अव्यते	आव	अविष्यति	आवयति
ईश्_to see	ईशते ईश्यते	ईक्षाशके	ईक्षिष्यते	ईक्षयति
ईर्ष्_to envy	ईर्ष्यति	ईप्याशकार	ईर्पिष्यति	ईर्पयति
ईह्_to aim at	ईहते ईयते	ईहाशके	ईहिष्यति	ईहयति
उष्_to burn	ओषति उष्यते	उबोष	ओविष्यति	ओबयति
ऋ्_to infer	ऋहते ऋष्यते	ऋहाशके	ऋहिष्यते	ऋहयति
एध्_to grow	एपते एध्यते	एभाशके	एधिष्यते	एधयति
कण्_to sound	कणति कण्यते	चक्षा॒ण	कणिष्यति	कणयति
कर्ष्_to praise	कर्थते कर्ष्यते	चक्रये	कर्तिष्यते	कर्तयति
ऋ्_to desire		{ चकमे कामयाशके	कामिष्यते	कामयति

動詞字根與其相關部分

願望被動分詞，過去被動分詞（क्र），不變格過去分詞（कृत्वा त्यप्）和不定詞（तुमुन्）列在動詞表的後列。

Roots of the first Conjugation (भावि)

Desiderative	Pot. pass. part.	p. p. p.	Ind. past part.		Infinitive
			कृत्वा	त्यप्	
अभिकृते		अहृत			
अभिनिपति	अभितव्य	अभित	अभित्वा		अभित्वम्
अटिटिष्ठति	अत्य	अटित	अटित्वा	पर्यत्य	अटित्वम्
अगिगिष्ठते					
पलाशिष्ठिष्ठते		पलाशित			
अचिचित्वति	अचंनीय	अचित्त	अचित्वा		अचित्वम्
अजिजित्वति	अजंनीय	अजित्त	अजित्वा	उणार्ये	अजित्वम्
अजिहिष्ठति	अहंनीय	अहित्त	अहित्वा		अहित्वम्
अविष्ठिष्ठति		अवित्त			
ईक्षिक्षिष्ठते	ईक्षणीय	ईक्षित	ईक्षित्वा	परीक्ष्य	ईक्षित्वम्
	ईक्षितव्य				
ईप्यिगिराति		ईप्यित	ईप्यित्वा		ईप्यित्वम्
ईजिहिष्ठते		ईहित	ईहित्वा		ईहित्वम्
		उपित			ओपित्वम्
एदिष्ठिष्ठते	ऊहितव्य	ऊहित	ऊहित्वा		ऊहित्वम्
निक्षिणिष्ठति		एधित	एधित्वा		एधित्वम्
चिक्षित्यिष्ठते	कत्थितव्य	कणित	कणित्वा		कणित्वम्
	कमनीय	कान्त	कामषित्वा कान्त्वा कमित्वा		कामित्वम्

動詞字根與其相關部分

A SANSKRIT MANUAL FOR HIGH SCHOOLS

Roots of the first Conjugation (भावि) contd.

梵文文法動詞及梵英字匯對照表

Verbal root	Pres. act. & pass.	Perfect	Future	Causative
क्षण् to shake	क्षन्ते क्षण्यते	वक्ष्म्ये	कृष्णयते	कर्म्यति
काष्ट् to desire	काष्टिति काष्टश्यते	वक्षाष्टः	काष्टिष्यति	काष्टयति
काश् to shine	काशते काश्यते	वकाशे	काशिष्यते	काशयति
कास् to cough	कासते काश्यते	वकासाश्यके	कासिष्यते	कासयति
चिक्त् to cure	चिकित्सति	विकित्साश्य-	चिकित्सिष्यति	चिकित्सयति
		(II, 155) कार		
कृप् to draw	कर्पति कृप्यते	वर्हर्व	{ क्रश्यन्ति क्रद्यति	कर्पयति
कल्प् to be fit	कल्पते	वकल्पे	{ कलिष्यते कल्प्यते	कल्पयति
कन्द् to cry	कन्दति कन्द्यते	वकन्द	कन्दिष्यति	कन्दयति
कृप् to go	क्रामति क्रमते	वक्राम	क्रमिष्यति	क्रमयति
	कम्यते			
कीड् to play	कीडति कीड्यते	विकीड	कीडिष्यति	कीडबति
कृश् to cry	कोशति कुश्यते	वुकोश	कोश्यति	कोशयति
क्षम् to bear	क्षमते क्षम्यते	वक्ष्मे	क्षमिष्यते	क्षमयति
			क्षर्यते	
क्षर् to flow	क्षरति क्षयंते	वक्षार	क्षरिष्यति	क्षारयति
क्षिं to decay	क्षयति क्षीयते	विक्षाय	क्षोयन्ति	क्षाययति
क्षीव् to spit	क्षीवति क्षीव्यते	विक्षीव		
क्षुग् to be agitated	क्षोभते	वुक्षुभे	क्षोभिष्यते	क्षोभयति
खन् to dig	खनति-ते	वखान	खनिष्यति	खानयति
	ख्यायते खन्यते			
खाद् to eat	खादति खाद्यते	वखाद	खादिष्यति	खादयति
गद् to sav	गदति गद्यते	वगाद	गदिष्यति	गादयति

VERBAL ROOTS WITH THEIR PRINCIPAL PARTS

Roots of the first Conjugation (भाविति) cont.

Desiderative	Pot. pass. part	p. p. p.	Ind. past part.		Infinitive
			कर्त्ता	त्यप्	
विकारिष्यते	कर्मनीय	हमित	कर्मित्वा	प्रकर्म्य	कर्मितुम्
विकार्षिष्यति	कार्षणीय	कार्षित	कार्षित्वा	आकार्ष्य	कार्षितुम्
विकाशिष्यते	काशनीय	काशित	काशित्वा	प्रकाश्य	काशितुम्
विकासिष्यते		कासित	कासित्वा		कासितुम्
विकितिष्यति		विकितिसित			
विकृशति	कर्पणीय	हृष्ट	हृष्ट्वा	आहृष्य	कर्हुम् कर्हुम्
विकल्पिष्यते	कल्पनीय	कल्पत	{ कल्पित्वा कल्पत्वा		{ कल्पितुम् कल्पतुम्
विकन्दिष्यति	कन्दनीय	कन्दित	कन्दित्वा		कन्दितुम्
विकभिष्यति	कमणीय कम्य	कान्त	{ कमित्वा कान्त्वा	अतिकम्य	कमितुम्
विकीडिष्यति		कीटित	कीटित्वा		कीटितुम्
वुकुशति	कोष्ट्य	हुष्ट	हुष्ट्वा		कोष्टुम्
विक्षमिष्यते	क्षन्त्य	क्षान्त	{ क्षामित्वा (क्षान्त्वा		{ क्षमितुम् क्षन्तुम्
विक्षरिष्यति		क्षरित			क्षरितुम्
विक्षीष्यति	क्षय	{ क्षित क्षीण	क्षित्वा	प्रक्षीय	क्षेतुम्
वुकुभिष्यते		कुभित			
विखणिष्यति	खननीय	खात	खणित्वा		खणितुम्
विखादिष्यति	खाय	खादित	खादित्वा		खादितुम्
जिगदिष्यति	गद्य	गदित	गदित्वा		गदितुम्

動詞字根與其相關部分

A SANSKRIT MANUAL FOR HIGH SCHOOLS
Roots of the first Conjugation (भ्वादि) cont.

Verbal root	Pres. act. & pers.	Perfect	Future	Causative
गम् to go	गत्वा ति गम्यते	जगाम	गमिष्यति	गमयति
गर्ज् to roar	गजति गर्ज्यते	जगर्ज	गर्जिष्यति	गर्जयति
गह् to censure	गहने गाह्यते	जगदे	गहिष्यते	गहयति
गाह् to dive	गाहते गाह्यते	जगाहे	{ गाहिष्यते पाश्यते	गाहयति
गुप् to protect	गोत्रागति गुप्यते	जुपोष	गोपिष्यति	गोपयति
गुण् to censure	जुगुप्तते (II. 155)	जुगुप्तास्थक	जुगुप्तिष्यते	
गृह् to hide	गृहति-ते गृह्यते	{ जुगृह जुगृहे	{ गृहिष्यति-ते (धोष्यति-ते	गृहयति
गी to sing	गायति गीयने	जग्यो	गाय्यति	गायनि
प्रस् to swallow	प्रसते प्रस्यते	जप्रसे	प्रसिध्यते	प्रसयति
गलै to be weary	ग्लायति ग्लायते	जग्लौ	ग्लायति	ग्लापयति
पट् to happen	पट्टने	जघटे	पटिष्यति	पटयति
धुम् to sound	धोयति ध्ययते			धोषयति
धूम् to rub	धर्वति	जघर्व	परिष्यति	
प्रा to smell	जिग्रति प्रायते	जग्नो	प्रास्यति	प्रापयति
नभ् to sip आ-नभ्	आचारति	आचनाम	आचमिष्यति	
चर् to walk	चरति चर्यते	चनार	चरिष्यति	चारयति
नर्व् to chew	चर्वति चर्व्यते	चन्वे	चविष्यति	
नल् to move	चलति नल्यते	चनाल	चलिष्यति	चालयति

VERBAL ROOTS WITH THEIR PRINCIPAL PARTS

Roots of the first Conjugation (भावि) cont.

Desiderative	Pot. pass. part.	p. p. p.	Ind. past part.		Infinitive
			वस्ता	स्यप्	
जिग्निषति	गम्य गमनीय गन्तव्य	गत	गत्वा	{ आगम्य आगत्य	गत्वाम्
जिग्जिषति		गजित	गजित्वा		गजितुम्
जिग्निषते	गर्द्य गर्हणीय	गाहित	गाहित्वा		गर्हितुम्
{ जिग्निषते	गाहनीय	गाह	गाहित्वा		गाहितुम्
{ जिपासते				गाहत्वा	गाहुम्
{ जुग्निषति	गोपनीय	गुप्त	{ शुपित्वा शुपृत्वा		{ शोपितुम् शोपृतुम्
{ जुग्निषति	गोपनीय	गुप्त	शुपृत्वा		{ शोपृतुम् शोपृतुम्
जुग्निषति-ते	गुप्त	गृद्ध	{ गृहित्वा गृहत्वा		गृहितुम् गृहुम्
जिग्नासति	गेत	गीत	गीत्वा	संगाय	गातुम्
जिप्रसिष्यते		प्रस्तु	{ प्रसित्वा प्रस्त्वा		प्रसितुम्
जिग्लासति		ग्लान	स्वास्त्वा	संस्लाय	स्लातुम्
जिघटिषते	घटनीय घोषनीय	घटित	घटित्वा		घटितुम्
		घुष	घवित्वा		
		घृष्ट	घृष्टत्वा		
जिग्नायति	ग्रातव्य ग्रेय	{ ग्रात ग्राण	जिग्नित्वा	आग्राय	ग्रातुम्
आविरभिष्यति		आवान्त			
विचरिष्यति	चरितव्य चरणीय चर्व्य	चरित	चरित्वा	परिचर्य	चरितुम्
विचलिष्यति	चलितव्य	चलित	चलित्वा	संचल्य	चलितुम्

動詞字根與其相關部分

A SANSKRIT MANUAL FOR HIGH SCHOOLS

Roots of the first Conjugation (भाविति) cont.

梵文法動詞及梵英字匯對照表

Verbal root	Pres. act & poss.	Perfect	Future	Causative
चित् to notice	चेतति चित्यते	चिचेत	चेतिष्यति	चेतयति
नृम् to kiss	नुम्बति नुम्यते	नुनुम्ब	नुम्बिष्यति	
नेष्ट् to stir	नेष्टते नेष्ट्यते	निनेष्टे	नेष्टिष्यते	नेष्टयति
च्यु to fall	च्यवते	चुन्युवे	च्योप्यते	च्यावयति
च्युत् to drop	च्योतति	चुन्योत	च्योतिष्यति	च्योतयति
जप् to mutter	जपति जप्यते	जगाप	जपिष्यति	जापयति
जल् to murmur	जलति जल्यते	जजल	जलिष्यति	जलयति
जि to conquer	जयति जीयते	जिगाय	जेष्यति	जापयति
जीव् to live	जीवति जीव्यते	जिजीव	जीविष्यति	जीवयति
जङ्घ् to yawn	जङ्घते जङ्घ्यते	जङ्घेष्टे	जङ्घिष्यते	जङ्घयति
जङ्ग् to burn	जङ्गति जङ्ग्यते	जङ्गाल	जङ्गलिष्यति	जङ्गलयति
डी to fly	डयते डीयते	डिल्ले	हयिष्यते	
दौक् to approach	दौकते	दुड़ीके	दौकिष्यते	
तङ् to cut	तङ्हति तङ्ह्यते	तश्श	तङ्हिष्यति	
तप् to shine	तपति तप्यते	ततार	तप्ष्यति	तापयति
तर्ज् to threaten	तर्जति तर्ज्यते	ततर्ज	तजिष्यति	
तिन् to endure	तितिक्षते (II, 155)	तितिक्षामके	तितिष्ठिष्यते	तेजयति
तृ to cross	तरहति तीयते	ततार	{ तरिष्यति तरीष्यति	तारयति
त्यज् to eave	त्यजति त्यज्यते	तत्याज	त्यक्ष्यति	त्याजयति
त्रप् to be ashamed	त्रपते	त्रेपे	{ त्रपिष्यते त्रप्स्यते	त्रपयति
प्रम् to fear	प्रसति प्रस्यते	तप्राप	प्रसिष्यति	प्रासयति
प्रि to protect	प्रायति प्रायते	तप्रे	प्राप्स्यते	प्रापयति

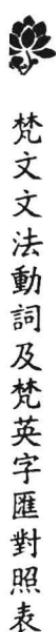
VERBAL ROOTS WITH THEIR PRINCIPAL PARTS

Roots of the first Conjugation (भावि) cont.

Desiderative	Pot. pass. part.	1. p. p.	Ind. past part.		Infinitive
			तथा	स्यप्	
चिचेतिष्ठति		चित्	चितित्वा चेतित्वा		चेतितुम्
चुनुमिष्पति चिचेष्टिष्ठते		चुषित चेष्टित			चुषितुम् चेष्टितुम्
चुच्योतिष्ठति जिज्ञपिष्ठति जिज्ञलिष्ठति जिगीष्ठति जिज्ञिष्ठति		च्युत ज्ञपित ज्ञलित जित ज्ञीवित्य	च्युतित्वा ज्ञपित्वा ज्ञलित्वा जित्वा ज्ञीवित्वा		च्योतितुम् ज्ञपितुम् ज्ञलितुम् जेतुम् ज्ञीवितुम्
जिज्ञवलिष्ठति हिष्यिष्ठते	जेय	ज्ञीवित्य	ज्ञानिष्ठत ज्ञलित हिष्यित हीन दोषित तष्ट	ज्ञानिमत्वा ज्ञलित्वा हिष्यित्वा उद्दीय	हिष्यितुम् तष्टुम्
तितप्सति तितजिष्ठति	तप्तश्य	तप्त	तप्तित्वा तजित्वा		तप्तितुम् तजितुम्
तितीर्षति तितरिष्ठति	तरणीय	तीर्ण	तीर्णा	अवतीर्ण	तरितुम् तरीतुम् तंतुम्
तित्यक्षति तित्रपिष्ठते तित्रप्सते तित्रसिष्ठति तित्रासते	त्यज्य त्यक्षश्य त्रपणीय त्रप्स	त्यक्ष त्रप्स	त्यक्षत्वा त्रपित्वा त्रप्त्वा त्रसित्वा	परित्यज्व	त्यक्षुम् त्रपितुम् त्रप्तुम् त्रसितुम् त्रासुम्

動詞字根與其相關部分

A SANSKRIT MANUAL FOR HIGH SCHOOLS

Roots of the first Conjugation (खादि) cont.

Verbal root	Pres. act. & pass.	Perfect.	Future	Causative
त्वर् to hurry	त्वरते त्वयंते	तत्वरे	त्वरिष्यते	त्वरयति
त्विष् to shine	त्वेषति-ते	तित्वेष तित्विषे	त्वेष्यति-ते	त्वेष्यति
दंश् to bite	दशति दशयते	ददंशा	दैश्यति	दैश्यति
दय् to pity	दयते	दयाष्टके	दैयिष्यते	
दल् to burst	दलति	ददाल	दलिष्यति	दलयति
दह् to burn	दहति दह्यते	ददाह	धृश्यति	दाहयति
दृग् to see	परश्यनि दृश्यते	ददर्श	दृश्यति	दर्शयति
द्युत् to shine	द्योतते द्युत्यते	दिद्युते	दोतिष्यते	दोतयति
द्रु to melt	द्रवति द्रूते	दुश्व	द्रोष्यति	द्रावयति
धार् to run,	धावति-ने धाव्यते	दधाव	धाविष्यति-ते	धावयति
to wash		दधाव दधावं		
ध्रु to hold	धरति-ते ध्रिष्यते	दधार दधे	धरिष्यति-ते	धारयति
धे to suck	धयति धीयते	दधौ	धास्यति	धापयति
ध्या to blow	धमति ध्यायते	दध्मौ	ध्यास्यति	ध्यापयति
ध्येय् to ponder	ध्यायति ध्यायते	दध्यौ	ध्यास्यति	ध्यापयति
ध्वन् to sound	ध्वनति ध्वन्यते	दध्वान	ध्वनिष्यति	ध्वनयति ध्वानयति
ध्वंस् to perish	ध्वंसते ध्वंस्यते	दध्वंसे	ध्वंसिष्यते	ध्वंसयति
नट् act	नयति नयने	ननाट	नटिष्यति	नाटयति
नद् to sound	नदति नराते	ननाद	नदिष्यति	नादयति
नन्द् to be pleased	नन्दति नन्द्यते	ननन्द	नन्दिष्यति	नन्दयति
नम् to salute	नमति नम्यते	ननाम	नम्यति	नमयति
नन्द् to roast	नन्दति नन्द्यते	ननन्द	नन्दिष्यति	नन्दयति

VERBAL ROOTS WITH THEIR PRINCIPAL PARTS

Roots of the first Conjugation (भाषि) cont.

Desiderative	Pot. pass. part.	P. p. p.	Ind. past part.		Infinitive
			कर्ता	त्यप्	
तिवरिष्टे		त्वरित तृण्	त्वरित्वा		त्वरितुम्
		त्विष्ट			
दिदक्षति		दह	दृष्ट्वा		दृष्टुम्
दिदयिष्टे		दयित			
दिभक्षति	दात्वा	दध	दात्वा		दातुम्
दिदक्षते	दर्शनीय दृष्ट्य	दृष्ट	दृष्ट्वा	परिदृश्य	दृष्टुम्
दिद्युतिष्टे	दोत्वा	दुष्टित	द्युतिला		दोतितुम्
दुष्प्रविष्टि		दृत	दृत्वा		दृष्टुम्
दिधाविष्टि-ते		धाषेत धौत	{ धावित्वा धौत्वा	अनुधाष्य	धावितुम्
दिधरिष्टि-ते	धरचीय	धृत	धृत्वा		धर्तुम्
दिधोपति-ते			धीत	धीत्वा	
धिरस्ति			ध्मात	ध्मात्वा	ध्मातुम्
दिध्मास्ति			ध्मात	ध्मात्वा	ध्मातुम्
दिध्यास्ति	ध्यात्व्य ध्वेय	ध्मात	ध्यात्वा		ध्यातुम्
दिध्वनिष्टि		ध्वनित	ध्वनित्वा		ध्वनितुम्
दिध्वंसिष्टे		ध्वस्त	ध्वंसित्वा ध्वस्त्वा		ध्वंसितुम्
निनदिष्टि	नटनीय	नटित	नदित्वा		नदितुम्
निनन्दिष्टि	नन्दनीय	नन्दित			नन्दितुम्
निनंस्ति	नमनीय	नत	नत्वा	{ प्रणाम्य प्रणत्य	नन्दुम्
निनदिष्टि		नर्दित			नर्दितुम्

動詞字根與其相關部分

梵文文法動詞及梵英字匯對照表

A SANSKRIT MANUAL FOR HIGH SCHOOLS

Roots of the first Conjugation (भावि) cont.

Verbal root	Pres. act. & pass.	Perfect	Future	Causative
निन्द् to blame	निन्दति निन्द्यते	निनिन्द	निनिन्दव्यति	निनद्यति
नी to lead	नयति ते नीयते	निनाय निन्ये	नैप्यति-ते	नाययति
पच् to cook	पचति ते पच्यते	पपाच येचे	पश्यति-ते	पाचयति
पठ् to read	पठति पथ्यते	पराट	पठियति	पाठयति
पण् to bargain	पणते पण्यते	येणे	पणिष्यते	
पत् to fall	पतति पत्यते	पपात	पतिष्यति	पातयति
पा to drink	पिबति पीयते	पपौ	पास्यति	पाययति
पुष् to nourish	पोषति पुष्यते	पुपोष	पोषिष्यति	पोषयति
प्याय् to swell	प्यायते	पिष्ये	प्यायिष्यते	प्याययति
प्यौ to grow	प्यायते	पिष्ये	प्यास्यते	
प्रध् to become famous	प्रधते	पप्रये	प्रयिष्यते	प्रययति
प्लु to float	प्लवते प्लुयते	पुलुडे	प्लोष्यते	प्लावयति
फल् to result	फलति	पफाल	फलिष्यति	फालयति
कुञ्ज् to blossom	कुञ्जति	उकुञ्ज	कुञ्जिष्यति	
बाध् to oppress	बाधते बाध्यते	बबाधे	बाधिष्यते	बाधयति
बुध् to know	बोधति ते बुध्यते	बुचोध बुदुधे	बोधिष्यति-ते	बोधयति
भज् to share	भजति ते भज्यते	बभाज भेजे	भक्ष्यति-ते	भाजयति
भण् to speak	भणति भण्यते	बभाण	भणिष्यति	भाणयति
भाष् to say	भाषते भाष्यते	बभाषे	भाविष्यते	भाषयति
भास् to shine	भासते भास्यते	बभासे	भासिष्यते	भासयति
भिष् to beg	भिष्टने भिष्यते	बिमिषे	भिक्षिष्यते	भिषयति

VERBAL ROOTS WITH THEIR PRINCIPAL PARTS

Roots of the first Conjugation (भावि) cont.

Desiderative	Pot. pass. part.	p. p. p.	Ind. past part.		Infinitive
			कर्ता	स्थिता	
निनिन्दिषति	निन्दा निन्दनीय	निन्दित	निन्दिता		निन्दितुम्
निनीषति से	नेतव्य	नीत	नीता	आनीय	नेतुम्
पिषति-ते	पक्षव्य	पक्ष	पक्षिता		पक्षितुम्
पिषठिषति	पठितव्य पठनीय	पठित	पठिता		पठितुम्
पिपणिषते	पम्य	पणित			पणितुम्
पिपतिषयति	पतितव्य	पतित	पतिता	पिपत्य	पतितुम्
	पतनीय				
पिपासति	पानीय	पीन	पीता	आपीय	पानुप्
पुरोषिषति	पोषणीय	पुष्ट	पुष्टा { पोषिता		पोषितुम्
		{ पान पीन पीन प्रथित	पायिता		प्रायितुम्
पुञ्जरने		प्लुत	प्लुता		प्लूतुम्
पिफलिषति		फलित	फलिता		फलितुम्
		फुल			
विवाधिषते	वाधनीय	वाधित	वाधिता		वाधितुम्
	वाधितव्य				
शुचोधिषति-ते	शोधितव्य	शोधित	शोधिता	श्रव्य	शोधितुम्
विभक्षिषति-ते	भजनीय	भक्ष	भक्षिता	विभज्य	भक्षितुम्
	भणनीय	भणित	भणिता		भणितुम्
विभागिषते	भाग्य भावणीय	भागित	भागिता		भागितुम्
विभासिषते	भास्य	भासित	भासिता		भासितुम्
		भिक्षित	भिक्षिता		भिक्षितुम्

動詞字根與其相關部分